HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Lausunto 8.2.2022

Diaarinumero H 00052/22

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Lausuntopyyntönne 9.2.2022 klo 11.15 kokoukseen

HE 187/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion virkamieslain muuttamisesta

Lakiehdotuksen 6 b § 1 momentti

Hallituksen esityksen tavoitteissa (kohta 3.1), keskeisissä ehdotuksissa (kohta 4.1.1) sekä kohdassa ”suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys” (kohta 10) todetaan valtion virkamieslain 6 b §:n 1 momenttiin ehdotetusta muutoksesta: "Muutoksen tavoitteena on, että lainsäädäntö ja asiaa koskeva muu ohjeistus muodostavat myös jatkossa kokonaisuuden, jonka mukaan vain sellainen määräaikainen virkasuhde, johon nimitys on tehty julkista hakumenettelyä käyttäen, voidaan myöhemmin vakinaistaa ilman julkista hakumenettelyä."

Ehdotetun 6 b §:n 1 momentin sanamuodosta tai muistakaan valtion virkamieslain taikka valtion virkamiesasetuksen säännöksistä ei ilmene, että määräaikaisen virkasuhteen vakinaistaminen ilman julkista hakumenettelyä edellyttäisi, että nimitys määräaikaiseen virkasuhteeseen on tehty julkista hakumenettelyä käyttäen. Muulla ohjeistuksella, josta tämä edellytys hallituksen esityksen mukaan ilmenee, tarkoitetaan hallituksen esityksessä valtiovarainministeriön antamaa ohjetta VM/2643/00.00.00/2018 ”Virantäytössä noudatettavista periaatteista”. Valtion virkamieslaissa tai valtion virkamiesasetuksessa ei ole delegointisäännöstä, johon mainitun ohjeen antaminen olisi perustunut. Ohje VM/2643/00.00.00/2018 ei ole muutoinkaan viranomaisia oikeudellisesti sitova, vaan se on oikeudelliselta luonteeltaan suositus. Hallinto-oikeuden lainkäyttötoiminnassaan tekemien havaintojen mukaan viranomaiset eivät sitä myöskään itseään sitovana noudata.

Jos tarkoituksena on, että ilman julkista hakumenettelyä voitaisiin valtion virkamieslain 6 b §:n 1 momentin nojalla vakinaistaa vain sellainen määräaikainen virkasuhde, johon nimitys on tehty julkista hakumenettelyä käyttäen, tämän tulisi ilmetä myös momentin sanamuodosta. Sääntelyä, jossa suositusluontoisella ohjeella vakinaistamiselle asetetaan ehdottomia lisäedellytyksiä, ei voida pitää hyväksyttävänä.

Muilta osin hallinto-oikeudella ei ole lakiehdotuksesta lausuttavaa.

Lausunnon on valmistellut hallinto-oikeustuomari Pia Repo.

Ylituomari Ann-Mari Pitkäranta

Helsingin hallinto-oikeus

Helsingin hallinto-oikeus
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 00580
Puh.: 029 56 42000
S-posti: helsinki.hao@oikeus.fi
www.hehao.fi